

„Poutní píseň, Davidova. Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně! Jako výborný olej na hlavě, jenž kane na vous, na vous Áronovi, kane mu na výstřih roucha. Jak chermónská rosa, která kane na sijónské hory. Tam udílí Hospodin své požehnání, život navěky.“ (Žalm 133)

„Mirjam s Áronem mluvila proti Mojžíšovi kvůli kúšské ženě, kterou si vzal; pojal totiž za ženu Kúšanku. Říkali: „Což Hospodin mluví jenom prostřednictvím Mojžíše? Což nemluví i naším prostřednictvím?“ Hospodin to slyšel.

Mojžíš však byl nejpokornější ze všech lidí, kteří byli na zemi. Hned nato řekl Hospodin Mojžíšovi i Áronovi a Mirjamě: „Vy tři vyjděte ke stanu setkávání!“ Všichni tři tedy vyšli a Hospodin sestoupil v oblakovém sloupu a stanul u vchodu do stanu. Zavolal Árona a Mirjam a oba předstoupili.

Řekl: „Poslyšte má slova: Bude-li mezi vámi prorok, já Hospodin se mu dám poznat ve vidění, mluvit s ním budu ve snu. Ne tak je tomu s mým služebníkem Mojžíšem. Má trvalé místo v celém mém domě. S ním mluvím od úst k ústům ve viděních, ne v hádankách; smí patřit na zjev Hospodinův. Jak to, že se tedy nebojíte mluvit proti mému služebníku Mojžíšovi?“ Hospodin vzplanul proti nim hněvem a odešel.

Když oblak od stanu odstoupil, hle, Mirjam byla malomocná, bílá jako sníh. Áron se obrátil k Mirjamě, a hle, byla malomocná. Tu řekl Áron Mojžíšovi: „Dovol, můj pane, nenech nás pykat za hřích, jehož jsme se ve své pošetilosti dopustili. Ať není Mirjam jako mrtvě narozené děcko, jehož tělo je z poloviny stráveno, hned jak vyšlo z matčina lůna.“ I volal Mojžíš k Hospodinu: „Bože, prosím uzdrav ji, prosím!“ Hospodin Mojžíšovi odvětil: „Kdyby jí otec naplil do tváře, nenesla by hanbu po sedm dní? Sedm dní bude vyloučena z tábora, potom se zase připojí.“ Tak byla Mirjam sedm dní vyloučena z tábora a lid netáhl dál, dokud se Mirjam nepřipojila. Potom táhl lid z Chase-rótu a utábořili se na poušti Páranské.“ (Numeri 12)

„Je-li možno povzbudit v Kristu, je-li možno posílit láskou, je-li jaké společenství Ducha, je-li jaký soucit a slitování: dovršte mou radost a buďte stejné myslí, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení, v ničem se nedejte ovládat tížadostí ani ješitností, nýbrž v pokoře pokládejte jeden druhého za přednějšího než sebe; každý ať má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu. Necht' je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši:

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.“ (Filipanům 2:1-11)

Rosteme do jednoty I. aneb Já a moje okolí

K dobrému životu potřebujeme dvojí: Umět být sám a stejně tak umět žít ve společnosti. A čím více úkolů máme naloženo, tím více potřebujeme žít ve smíru se sebou samým a také s kolektivem. Kdo tohle neumí, pustoší sebe sama a také svět kolem sebe. Pokud je zaměřen jen na sebe sama a své pocity, nevnímá druhé, jejich úlohu, jejich důležitost a krásu. Klade jim hranice. Nikdo mu dostatečně nevyhovuje. Výsledek se ukáže dříve a nebo později. Samotný člověk se sesype, protože jej život a jeho nároky nikdy nebudou šetřit. Dolehnou na něj a nebude východiska. Naopak ten, kdo neumí být sám a ke svému životu stále potřebuje okolí, se rozpustí v aktivitách, protože nikdy nebude dost nasycen. Jeho hodnotou je společenské postavení a úcta jiných. Nedovede postavit hranice sám sobě. Pracuje tak pečlivě na svém mediálním obrazu, že vlastně nevíte s kým máte tu čest. Pravda je docela jiná, než její obraz. I on to zjistí, zůstane sám a té samotě, která jej děsí, neunikne. A opět, jeho bolest se zvětšuje, protože věk ani životní nároky jej nebudou šetřit.

A protože se v umění být sám a být s těmi druhými potřebujeme mnohému naučit, máme v Bibli mnoho příběhů osobnostního zrání, růstu. A dobrým příkladem, který můžeme sledovat, je Mojžíš. Vůdce Izraele ze země otroctví do země svobody. Zákonodárce, zakladatel forem a způsobů života víry.

Někdy si povíme, jak se učil Mojžíš být sám se sebou, ale dnes se ale pokusím popsat, jak Mojžíš zrál pro život ve společenství. Tak předně: a) Musel si umět vybrat lidi, svěřit jim pravomoc a respektovat jejich samostatnost b) Musel se naučit přijmout pomoc těch, které mu vybral Pán Bůh a

neklást si podmínky c) A přijal svou krev, své vlastní a uměl žít se sourozenci. To také není žádná samozřejmost.

a)

Mojžíš se na dno dostal poměrně rychle. Sotva vyšli s Izraelem z Egypta, dostali chléb z nebe a vodu, hned poté, co vybojovali první bitvu proti Amálekovi, který Izrael napadl, se Mojžíš složil. A pomohl mu tchán, který za ním přivedl manželku a děti. Ti byli na to nejhrošší stranou u rodiny v madianské zemi. A tchán Mojžíšovi radí „Vyhleď si pak ze všeho lidu schopné muže, kteří se bojí Boha, milují pravdu a nenávidí úplatek. Dosad' je nad nimi za správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti. Oni budou soudit lid, kdykoli bude třeba. Každou důležitou záležitost přednesou tobě, každou menší záležitost rozsoudí sami. Ulehči si své břímě, ať je nesou s tebou. Jestliže se podle toho zařídíš, budeš moci obstát, až ti Bůh vydá další příkazy. Také všechen tento lid dojde na své místo v pokoji.“ (Exodus 18:21-22) Nechat si poradit od pohana? Použít manažerské metody? Nedělat všechno sám? Počítat s tím, že přijdou ještě další výzvy? Nežít jen pro to, co je teď, ale počítat se silami pro budoucnost svou i svého lidu?

b)

Na cestě se Izraeli chléb z nebe přejedl. Chtěli maso. To pak „Mojžíš tedy slyšel, jak lid pláče, každý u vchodu do svého stanu, jeden rod za druhým. Hospodin vzplanul velikým hněvem. Mojžíš byl z toho nešťastný a řekl Hospodinu: „Proč jsi na svého služebníka tak zlý? Čím jsem se ti znelíbil, žes mne obtěžkal celým tímto lidem? Byl jsem to já, kdo je všechny počal? Byl jsem to já, kdo ten lid zplodil, že mi říkáš: ‚Nes jej v náručí, jako nosí chůva nemluvně?‘ Jak je mám vést do země, kterou jsi s přísahou slíbil jejich otcům?“ (Numeri 11:10-12) A jako řešení Pán Bůh viděl jednorázové uschopnění hned sedmdesáti stařešinů jednotlivých rodů. Měli se sejít u stánku setkávání, ale hned dva ze stařešinů nemohli, zůstali doma, protože neměli třeba dopravu. Ale všichni stařešinové, i ti dva co zůstali doma, prorokovali, stali se z nich lídři, alespoň na chvíli! Hospodin vzal z obdarování Mojžíšova a podělil stařešiny. Unesl to Mojžíš?! Ano, naučil se, že jej neohrožuje pluralita. Zatímco poprvé předával stařešinům lehčí kauzy a ty složitější nechával pro sebe, tady se rozdrobilo všechno, dokonce Duch Hospodinův. Až se jeho pobočník Jozue polekal, když slyšel ty dva prorokovat doma bez dozoru: „Mojžíši, můj pane, zabraň jim v tom (prorokování)!“ Ale Mojžíš mu řekl: „Ty kvůli mně žárlíš? Kéž by všechen Hospodinův lid byli proroci! Kéž by jim Hospodin dal svého ducha!“ (Numeri 11:28n) Věřit Bohu, že je to jeho dílo a on si jej pohlídá, nebo... Nechat se odzbrojit a vyzbrojit druhé? Nevystřikovat stále svou tvář na fotkách, ale postavit na fotku celé kolegium? Nebudovat hierarchii jako Egypt v pyramidách a nebo babylón v zikuratech. Nemluvit o sobě, ale říci: Vy byste to taky dokázali a já vám v tom pomůžu a Hospodin dá svého Ducha!

c)

Naposled ta rodina. Jonathan Sacks (židovský rabín a vykladač) si všímá, že v tom našem lidském příběhu měly sourozenecké vztahy svůj vývoj. Nejdřív to bratři neustáli a stálo to Abela život. Pak se v další kapitole synové Abrahamovi Izák a Izmael sešli u otcova hrobu. Dlouho to ale bratrství nevydrželo. Izmael umírá a ke shodě se všemi příbuznými nedošel, umírá nesmiřen (Genesis 25:18). Jákob a Ezau se nakonec smířili, i když od potoka Jabok šli každý jinam. Slíbili si návštěvu, ale vůbec nevíme, zda k ní došlo. A jdeme dál: Josef se se svými bratřími smířil přesto, že jej chtěli zabít. A vzal si je s celou rodinou k sobě do Egypta. A Mojžíš a Áron se měli rádi přesto, že každý žil úplně jiný příběh. Áron jako otrok a Mojžíš jako princ. Dokládá to začátek Exodu, když posílá Mojžíše do Egypta vysvobodit svůj lid: „Jde ti už naproti a bude se srdečně radovat, až tě uvidí.“ (Exodus 4:14), ale tady rabín skončil. A to je škoda.

Sourozenecké vztahy umí projít i krizí. Když Hospodin rozdal ze svého Ducha (věnovaného Mojžíšovi) stařešinům, tak Mojžíšova sestra Mirjam a bratr Áron chtěli, aby se z toho nestalo pravidlo. Hospodin přece může mluvit i skrze ně, jsou přeci Mojžíšovi nejbližší, sourozenci, vlastní krev. Rozumějte: Zakládali dynastii. Rodinný podnik. Nehledali Boží vůli, ale mysleli na sebe. A pojistili se ve svém zcela světském nátlaku, když si na Mojžíšovi našli něco, co jej v jejich očích diskvalifikovalo a možná nejenom v jejich očích. A tohle je tak jednoduché, tak světské, tak přizemní. Vždy najdete nějakou vadu na kráse a je tak lehké ji příkře soudit.

Prý to bylo kvůli kúšské ženě Sipoře. A teď nevíme, co přesně Mirjam vadilo (podle textu to opravdu byla ona, která si těžce stěžovala). Kúšijka nebyla Etiopanka, Mojžíš si tedy nebral čer-

nošku, aby se kvůli tomu Mirjam zlobila.¹ Ale i kdyby, podle Písne písni je tmavá pleť výrazem krásy (1:5n), tedy Mojžíš měl moc hezkou ženu? Možná! Nebo šlo o odloučení, které nastalo, když Mojžíš nastoupil jako vůdce Izraele a Sipora byla u rodičů. Mojžíš nastoupil do celibátu a Mirjam těžce snášela, že k celibátu donutil i svou krásnou ženu. Přece muž a žena v Izraeli jsou při sobě a podporují se i v těžkých časech! A Mojžíš v tom nebyl dobrým příkladem. Tohle vadilo? Opravdu přesně nevíme. Jedno ale víme, že Hospodin tuhle tvrdou řeč od Mirjam slyšel. A jednal... Mojžíš ovšem pokorně mlčel.

Mojžíš se k Hospodinu ozval krátkou modlitbou až ve chvíli, kdy na Mirjam padlo malomocenství. Mojžíš věděl, jaké to je. On sám měl ruku plnou malomocenství, když pochyboval o ochotě lidu Izraele uvěřit v jeho poslání od Hospodina (Exodus 4:6n) a řešil své postavení či svou roli. Mluvil tehdy proti Hospodinu,² ví o co jde, když Mirjam mluvila proti Bohu, proto teď volá: „Ó Bože silný, prosím, uzdravíš ji!“ (12:13 Kral) A celý Izrael čekal na Mirjam, až uplynulo sedm dní očišťování, pak se zase vrátila a všichni šli dál.

Společenství a jeho krásy. Učili jsme se žít s těmi druhými na Mojžíšově příkladu. Nejprve to byli ti, které si musel Mojžíš vybrat z lidu, pověřit je a ustanovit nad ostatními. Pak ti, které mu vybral Hospodin a z jeho bohatství rozdal i jim. A nakonec sourozenci, ti nejbližší. Ne nadarmo se nám představuje náš spasitel a Pán Ježíš Kristus jako náš bratr. A „z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista.“ (Janovo evangelium 1:16n) Jsme obdarováni z Kristova bohatství. Žijeme ze společenství, jehož schopnost projít všemi krizemi je největším svědectvím pro okolní svět. Nezametáme nic pod koberec. Ale uzdravujeme své vztahy proto, že nás okolí, ten svět kolem nás, potřebuje.

¹ Kúš byla podle Abakuka 3:7 zemí Midjánskou, odkud byla Sipora - Midjánka: „Vidím, jak hrouží se v nicotu kúšanské stany, jak se chvějí stanové houně midjánské země.“

² *Metzora* (malomocný) byl *motzi shem ra* tj.: osoba, která mluvila pohrdavě o druhých.